

ΑΡΗΣ ΣΤΟΥΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

ΑΕΝΑΟΝ 2015

... την πίστη σου

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΑ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΜΟΡΦΕΣ ΠΙΣΤΗΣ, ΤΟΥΣ ΠΙΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πίστη, που αποτελεί και την κύρια λέξη κλειδί αυτής της μελέτης, έχει τρεις βασικές εκφάνσεις: την **θρησκευτική** πίστη, την **συζυγική** πίστη και την **εμπορική** πίστη. Η απώλεια της τρίτης έχει σημαντικές επιπτώσεις και επισύρει πολλά δεινά σε χώρες και φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Εσχάτως έχουμε νοιώσει έντονα στο πετσί μας την απώλεια της εμπιστοσύνης των τρίτων στη χώρα μας.

ΟΙ ΛΕΞΕΙΣ – ΚΛΕΙΔΙΑ

Πίστη

πίστις, ἡ, γεν. -εως· δοτ. *πίστει*, ἰων. *πίσι*· ἰων. ονομ. και αιτ. πληθ. *πίστις*, δοτ. *πίστισι* (*πειθόμεαι*)·

I.

1. εμπιστοσύνη σε άλλους, πίστη, Λατ. *fides, fiducia*, σε Ησίοδ., Θεόγν., Αττ.· με γεν. προσ., πίστη ή πεποίθηση σε κάποιον, σε Ευρ.· γενικά, πειθώ σ' ένα πράγμα, εμπιστοσύνη, βεβαιότητα, σε Πίνδ., Αττ.

2. καλή πίστη, αξιοπιστία, αφοσίωση, ειλικρίνεια, Λατ. *fides*, σε Θεόγν., Ηρόδ., Αττ.

3. με εμπορική σημασία, εμπορική πίστη, υπόληψη, *πίστις τοσούτων χρημάτων ἐστὶ μοι παρά τινι, του έχω πιστώσει τόσα χρήματα*, σε Δημ.· *εἰς πίστιν διδόναι τί τινι*, στον ίδ. **4.** στη θεολογία, πίστη, δόγμα, αντίθ. προς την όραση και τη γνώση, σε Κ.Δ.

II. αυτό που παρέχει εμπιστοσύνη· απ' όπου,

1. διαβεβαίωση, εχέγγυο καλής πίστης, εγγύηση, ενέχυρο, σε Σοφ., Ευρ.· *πίστιν καὶ ὄρκια ποιεῖσθαι*, κάνω συμφωνία ή συνθήκη ανταλλάσσοντας αμοιβαίες διαβεβαιώσεις και όρκους, σε Ηρόδ.· *οὔτε πίστις οὔθ' ὄρκος μένει*, σε Αριστοφ.· *πίστιν διδόναι*, παρέχω διαβεβαιώσεις, σε Ηρόδ.· *πίστιν διδόναι καὶ λαμβάνειν*, ανταλλάσσω διαβεβαιώσεις, σε Ξεν.· λέγεται για όρκο, *θεῶν πίστεις ὀμνύναι*, σε Θουκ.· *πίστιν ἐπιτιθέναι ή προσιθέναι τινί*, σε Δημ.· *φόβων πίστις*, βεβαίωση ενάντια στους φόβους, σε Ευρ.

2. μέσα πειθούς, συζήτηση, απόδειξη, όπως χρησιμοποιούνταν από τους ρήτορες, σε Πλάτ. κ.λπ.

Θρησκευτική πίστη

Συζυγική πίστη

Εμπορική πίστη

ΠΑΡΑΓΩΓΑ

Πίστευω

Αρχαίο ελληνικό ρήμα που σημαίνει

I.

1. εμπιστεύομαι, στηρίζομαι πάνω ή σε, έχω πίστη, βασιζομαι, πιστεύω σ' ένα πρόσωπο ή πράγμα, με δοτ., *πιστεύω τινί*, σε Ηρόδ., Αττ.· με ουδ. επίθ., *λόγοις ἐμοῖσι πιστευσον τάδε*, πιστεψε αυτά εδώ τα λόγια μου, σε Ευρ.· *ἐπειτα, πιστεύω εἰς Θεόν*, πιστεύω στον Θεό, σε Κ.Δ.· *πιστεύω ἐπὶ τὸν Κύριον*, στον ίδ.· απόλ. πιστεύω, θεωρώ, παραδέχομαι ως αληθές, σε Ηρόδ.,

Θουκ. — Παθ., πιστεύομαι, θεωρούμαι πιστευτός, σε Πλάτ.· *πιστεύεσθαι υπό τινος*, απολαμβάνω την εμπιστοσύνη κάποιου, σε Ξεν.· *πιστεύομαι παρά τινι, πρός τινα*, σε Δημ.· *ὡς πιστευθησόμενος*, σαν να επρόκειτο να γίνει πιστευτός, στον ίδ. — Μέσ., πιστεύω αμοιβαία, στον ίδ.

2. συμφωνώ, σε Σοφ.

3. με απαρ., πιστεύω ότι, αισθάνομαι σίγουρος ή πεπεισμένος ότι ένα πράγμα είναι, θα είναι, έχει υπάρξει, σε Ευρ. κ.λπ.· *πιστεύω ποιείν*, τολμώ να κάνω ένα πράγμα, σε Δημ. — Παθ., *πιστεύομαι ἀληθεύσειν*, θεωρούμαι ότι είναι πιθανόν να λέω την αλήθεια, σε Ξεν.

4. με δοτ. και απαρ., *τοῖσι ἐπίστευε σιγᾶν*, σ' αυτούς που πίστευε ότι θα τηρούσαν σιγή, στην εχεμύθεια αυτών που είχε εμπιστοσύνη, σε Ηρόδ.

5. πιστεύω, έχω πίστη, σε Κ.Δ. II. *πιστεύω τί τινι*, εμπιστεύομαι κάτι σε κάποιον άλλο, σε Ξεν. κ.λπ. — Παθ., *πιστεύομαί τι*, μου έχει ανατεθεί εμπιστευτικά κάτι, στον ίδ.

Ετυμολογία: Από το αρχαίο ουσιαστικό [πίστις](#).

Ως ουσιαστικό : το «πιστεύω» είναι το [συμβολο της πιστεως](#).

Πίστωση

η 1. παροχή χρημάτων με δανεισμό ή μεταβίβαση εμπορευμάτων χωρίς άμεση καταβολή του αντιτίμου τους:

πίστωση με εγγύηση / με υποθήκη. Αγοράζω / πουλάω με πίστωση . Τραπεζική / ιδιωτική / κρατική πίστωση . Κάνω πίστωση σε κπ. (λόγ. έκφρ.) επί πιστώσει, βερεσέ. ANΤ τοις μετρητοίς: Αγορά / πώληση επί πιστώσει. (έκφρ.) πίστωση χρόνου, χρονικό περιθώριο, προθεσμία, παράταση: Η κυβέρνηση ζήτησε από το λαό πίστωση χρόνου, για να αποδώσουν τα μέτρα που πήρε. Χρειάζομαι μια μικρή πίστωση χρόνου, για να παραδώσω την εργασία. || ορισμένη ποσότητα εμπορευμάτων ή κυρίως ποσό χρημάτων που παίρνει κάποιος ως πίστωση: **Παγωμένες πιστώσεις**, που το αρχικό τους κεφάλαιο μένει ανεξόφλητο για πολύν καιρό και αυξάνεται με τους τόκους.

2. το χρηματικό ποσό που πρέπει να πληρωθεί σε κπ., που προορίζεται για πληρωμές.

α. (για τον κρατικό προϋπολογισμό) χρηματικό ποσό που διατίθεται για την πραγματοποίηση πληρωμών: *Εγγραφή / έγκριση / χορήγηση / περικοπή / αύξηση πιστώσεων. Πιστώσεις για δημόσια έργα / για επενδύσεις / για διορισμούς.*

β. (λογιστ.) εγγραφή πίστωσης σε λογιστικό βιβλίο. || το ίδιο το χρηματικό ποσό και η θέση του στο λογιστικό βιβλίο. ANΤ χρέωση.

[λόγ. < αρχ. *πίστω(σις) -ση* `διαβεβαίωση´ . γαλλ. **crédit**, créance]

Πιστοληπτική ικανότης είναι η ικανότητα κάποιου να μπορεί να αγοράζει επι πιστώσει. Τότε λεμε ότι είναι φερεγγυος, αξιοχρεως ή αξιοχρεος, οτι «έχει προσωπο». Καπως πιο γενικός ορος είναι το «αξιοπιστος» που σημαίνει τον αξιο εμπιστοσύνης, αυτόν που μπορεί να γίνει πιστευτος.

Πιστοδότηση είναι η χορήγηση δανείου.

Η φράση «**Εις πίστωσιν**» σημαίνει την αναγραφή στη δεξιά στήλη ενός λογαριασμού που τιτλοφορείται «πίστωσις». Φράση: *Το πόσον των 1000 άγεται εις πίστωσιν του λογαριασμού σας.*

Συνώνυμο «λαβείν», η χρέωση λέγονταν δούναι. Δηλαδή τα ποσά που δικαιούμεθα, που «έχουμε λαβείν».

Η χρέωση λέγονταν «δούναι». Δηλαδή τα ποσά που πρέπει να δώσουμε, που «δει δούναι». Το σετ των δυο λέξεων συναντάται στη φράση «δεν έχω **δούναι και λαβείν** με αυτό το υποκείμενο». Επειδή οι αντίστοιχες ονομασίες στα ιταλικά είναι «dare» και «aver», πρόεκυψε η ελληνική λέξη «νταραβέρι» συνώνυμη του «δοσοληψίες»

πιστοποιητικά

έγγραφα που αποδεικνύουν κάτι (ποιούν πιστιν, πεποίθηση) πχ. προϋπηρεσία, γνώσεις κλπ κάποιου προσώπου. Τα παλαιότερα ανέγραφαν «εις πιστωσιν εκδίδεται το παρόν ινα τω χρησιμεύει όπου δει». Τα έγγραφα που πιστοποιούν εισπράξεις ή πληρωμές λέγονται αποδείξεις.

Παρόμοιε έγγραφα είναι τα διπλώματα και πτυχία που πήραν το όνομα τους από το σχήμα και τον τρόπο φύλαξης (εδιπλουντο ή επτυσσοντο). Το εις χείρας μου διδακτορικό δίπλωμα καταλήγει «ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΤΟΥΤΟΥ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΕΣΤΩΣΑΝ ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΑΔΕ ΚΕΚΥΡΩΜΕΝΑ ΤΑΙΣ ΣΦΡΑΓΙΣΙ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ ΤΕ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΙΣ»

Πιστός

Ο οπαδός μιας θρησκείας.

Φράση: όσοι πιστοί προσέλθετε

Εδώ πιστοί οι βαπτισμένοι χριστιανοί αντίθετο «κατηχούμενοι».

Εμπιστεύομαι

Από το εν και πιστεύω

Έχω εμπιστοσύνη σε κάποιον. Το αναγνωστικό των αρχαίων ελληνικών της Α γυμνασίου στα 1960 άρχιζε «Πιστεύω τῷ φίλῳ» και η μετάφραση «έχω εμπιστοσύνη εις τον φίλον»

Έμπιστος αυτός που του έχουμε και μας έχει εμπιστοσύνη.

Μπιστικός

Μπιστεμένος

Αντίθετα: Απιστία, Άπιστος, άπιστη

Πιστωτικό ίδρυμα

ΣΥΝΘΕΤΑ

Ευκολόπιστος

Παραδόπιστος

Ολιγόπιστος

Σκορδόπιστη

για ερωμένη που δεν είναι και τόσο πιστή, που δεν μπορείς να της έχεις απόλυτη εμπιστοσύνη.

Το Λεξικό της κοινής νεοελληνικής το ετυμολογει από το σκόρδ(ο) -ο- + πιστ(ός) -η- σκορδόπιστ(η) -ος] που όμως δεν συμβαδίζει εννοιολογικά με την ερμηνεία της λέξης. Ο Μπαμπινιώτης ανοηταίνει έτι περεταίρω λέγοντας :

σκορδόπιστος (ο), σκορδόπιστη (η) (παρων.) ο άπιστος εραστής.

Ιετυμ. < σκόρδο + πιστός, ίσως επειδή η θρώση σκόρδου καθιστά κάποιον (λόγω τής οσμής) μάλλον ανεπιθύμητο για ερωτική συνεύρεση |.¹⁷¹

Κ

scordàre ξεχνώ ή ξεκουρδίζομαι (από+χορδίζομαι, όπως αποσυντονίζομαι. Λέγεται επί μουσικών οργάνων) που συνάδει απόλυτα με το νόημα : αυτός που ξεχνά την οφειλόμενη πίστη του προς τον άλλο ή αποσυντονίζεται στη σχέση.

από ιταλικό scordàre¹

ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ

Άγιος

Πρόσωπο που κάνει θαύματα και έχει αναγνωριστεί από την εκκλησία. Αν του τάξεις κερύ πρέπει να του το πας. Αν σωθείς από κάτι σου λένε «Άγιο είχες», αν όχι «βρήκες το διάβολο σου».

Άγιος: Ένας νεκρός αμαρτωλός διορθωμένος και αναθεωρημένος.

Ambrose Bierce, 1842–1914, Αμερικανός συγγραφέας

Απατημένος

Ο έχων υποστεί τις συνέπειες της μοιχείας.

Βλ. κερατάς

Δεισιδαιμονία

Δέος δηλ. φόβος προς το δαιμόνιον δηλ. κακοποιό πνεύμα που πιστεύεται ότι καταλαμβάνει τον άνθρωπο και τον ωθεί σε ανόσιες πράξεις.

Αλλιώς το εννοούσαν οι αρχαίοι πβλ. Αδικεί Σωκράτης ... έτερα καινά δαιμόνια εισηγούμενος, τα δ' άλλα ως αν ο δαίμων δάδα πάρεισι.

Ο Ιησούς έβγαλε, με θαύμα, μια λεγεώνα (6000) δαιμόνια από κάποιο Γεργεσινό δαιμονισμένο και τα έστειλε σε 2 χιλιάδες γουρούνια, τρία σε ένα.

Οι εβραίοι ως γνωστόν δεν τρώνε γουρούνια και επομένως δεν τα εκτρέφουν. Το θαύμα είναι που βρεθήκαν τόσα γουρούνια.

Δόγμα

Αυτά το οποίον δοκοί κάποιος θεώρει δηλαδή σωστό, χωρίς να μπαίνει στον κόπο να ζητήσει αποδείξεις ή να το ψάξει μονός του.

¹ 1. Voce formata, come Ricordàre, dal lat. COR cuore nel senso traslato di mente, e prefissa una s, che sta per Ex fuori di, da.

Propr. Deporro o uscìr dalla memoria |lat. EX CORDE|, ossia Dimenticare (cfr. Ricordare).

Deriv. Scordaménto; Scordévole.

2. Riferito a strumenti musicali sta per

Disaccordare, è Popposto di Accordare (v.q. v.) e vale Non esser accordato, Dissonare; e transit. Togliere l'accordatura.

Deriv. Scordante; Scordànta.

ΣΥΝΩΝΥΜΑ το αξίωμα, ή το αίτημα με χρήση κυρίως στα μαθηματικά : το Ευκλείδειο αίτημα, το αξίωμα του Ευκλείδη.

Ευπειθής

Ευπειθώς

Η φαση «ευπειθως αναφερω» ηταν συνηθεστατη στην στρατιωτικη ορολογια.

Θαύμα

Το βασικό γεγονός που κραταιώνει την θρησκευτική πίστη.

Η βασική πρώτη υλη των παπάδων για αφορολόγητο χρηματισμό.

Να είσαι ρεαλιστής. Προγραμματίσε ένα **θαύμα**.

Όσοο (Μπαγκουάν Σρι Ραζίνς), 1931-1990, Ινδός γκουρού

Πβλ. Παροιμία «Άγιος που δεν κάνει θαύματα κερύ δεν του ανάβουν» ή “ «Άγιος που δε θαυματουργεί, μηδέ δοξολογείται».

Ο ιατρικός όρος για το θαύμα είναι «λανθασμένη διάγνωση».

Stephen King, 1947-, Αμερικανός συγγραφέας μυστηρίου & τρόμου

πβλ. επίσης και φράση «Ως εκ θαύματος»

Θρησκεία

Σύνολο ιδεών και αντιλήψεων που έχουν σχέση με την πίστη του ανθρώπου στην ύπαρξη μιας ανώτερης δύναμης (θεότητας) και συνοδεύονται από τελετουργικές πράξεις που σκοπό έχουν την απευθείας μεταφυσική επικοινωνία της ανθρώπινης ψυχής με τη δύναμη αυτή. Αυτός που διαθέτει αυτή την πίστη λέγεται πιστός ή Θρησκευόμενος ή Θρήσκος ή (όταν το παρακάνει) Θρησκόληπτος.

Αντίθετο: Αθεΐα, και ο οπαδός: άθρησκος, άθεος, αγνωστικιστής
Ειρωνικά αντίχριστος, θεοτούμπης.

Κερατάς

Αυτός του οποίου η σύζυγος διαπράττει μοιχεία.

Όταν ο σύζυγος διαπράττει μοιχεία λέγεται πονηρούλης, γαμίκουλας, τσαχπίνης, μπερμπάντης και άλλα . Η γυναίκα δεν λέγεται πάντως κερατού ή κερατούκλα γιατί το επεισόδιο περνάει στο ντούκου.

Όταν ο σύζυγος επιβάλλει στη σύζυγο να μοιχευτεί με σκοπό να αποκομίσει οφέλη ο ίδιος λέγεται **λαμόγιο** (πιθανόν από το Ιταλικό la moglie: η σύζυγος). Η έννοια «λαμογιο» επέκτεινε σε κάθε ύποπτη δραστηριότητα αδικαιολογήτου πλουτισμού.

Κρέντιτο

Βλ. πίστωση

Μοιχεία

Καταπάτηση της εβδόμης εντολής. Συνεύρεση εκτός γάμου. Παραβίαση της οφειλόμενη συζυγικής πίστης.

Οι συνέπειες για την γυναίκα υπήρξαν τρομερές

Μια γυναίκα που απατούσε τον άντρα της έλεγαν ότι έκανε εργολαβία

Πβλ. το αντίστοιχο στιχάκι

Οποία δεν κάθεται καλά

Και κάνει **εργολαβία**
Στο γάιδαρο
και στον παπά
Και στην αστυνομία

Που σημαίνει διαπόμπευση, αφορισμός και φυλακή (Η μοιχεία αποποινικοποιήθηκε εσχάτως). Η διαπόμπευση ήταν τιμωρία για τις πόρνες. Μόλις στις αρχές του 20^{ου} αιώνα τόλμησε ο Θεόφραστος Σακελλαρίδης να γράψει :

*Μα μια μέρα είχαμε ορκιστεί,
αν δεν είναι οι άνδρες μας πιστοί
να τους απατήσουμε με την πρώτη στιγμή και μεις*

Θεοφρ. ΣΑΚΚΕΛΑΡΙΔΗ «ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΕΚΕΙΝΟ ΤΟΝ ΠΑΛΙΟ»

Τι εννοούσαν με την λέξη «εργολαβία»

Ο εραστής **γυρόφερνε**² το σπίτι της αγαπημένης του και οι φίλοι τον ρωτούσαν κοροϊδευτικά "εργολαβία το πήρες το σπίτι;". Επειδή οι εργολάβοι τριγουρίζουν το σπίτι για να κάνουν επιμετρήσεις και εκτιμήσεις για βαψίματα, σοβαντίσματα και επισκευές. Από αυτή τη φράση κατάντησε εργολαβία να σημαίνει φλερτ, ερωτική πολιορκία. Κατά κύριο λόγο την εργολαβία την κάνει ο άντρας. Με την μεταφορική έννοια όμως την κάνει και η γυναικά .

Η μοιχεία στο βυζαντιο

Το προχειρον των Νομων οριζε : «οι μοιχοι τυπτόμενοι σφοδρωσ και κουρεομενοι ρινοκοπεισθωσν» ειδικα δε για την γυναικα ;«εις μοναστήριον εμβάλλεσθαι» . Αλλά η λαϊκή αντίληψη ήταν ακόμα αυστηρότερη, όπως μαρτυρούν οι σίχοι:

και ο νέος νόμος του Χριστού ετούτο βεβαιώνει
ότι αν μοίχευση μίαν φοράν, πικρά σου την ορθώνει³.
επαίρνει από την προίκαν της και δίδει την του ανδρός της,
και βασανίζεται, ώστε ζη, πεινώντας ο λαιμός της...

και αλλού:

είναι νόμος διά να χάση
το προικιόν της, αν πλαντάξη⁴.
τότες απομένει γδούρια,⁵
και πηδούν τη τα γαδούρια.

Βλ. περισσότερα στο 324, στο ειδικό κεφάλαιο «μοιχεία»

² Πβλ. Φράση: «τη γυροφέρνει χρόνια τώρα για να την παντρευτεί» .

³ Διορθώνει, συμμορφώνει

⁴ Αν σφαλλει, παραπλανηθει. Παρετυμολογια του αρχαίου ρήματος πλαταγέω (χειροκροτώ, χτυπώ τα χέρια, κρούω, κάνω κρότο, αλλά και χτυπώ τα στήθη, κόπτομαι) με το πλανώμαι. Πβλ. *να σκάσεις και να πλαντάξεις*.

⁵ Γδαρμενη, πάμπτωχη. Πβλ. Γδαρτηριο: ακριβό εστιατοριο.

Πείθομαι

πέπεισμαι, πιστεύω, εμπιστεύομαι, υπακούω⁶

συνήθως χωρίς αναζήτηση αποδείξεων, είμαι πεπεισμένος.

Πβλ. Πεποιθήσεις : το πολιτικό πιστεύω, αλλά και οι θρησκευτικές πεποιθήσεις.

Πάντως είναι όρος ηπιότερος του «πιστεύω δογματικά».

Η Πειθώ στις μυθολογίας ήταν η θεά της πειθούς, της πειστικής ευγλωττίας, της πειστικότητας της ενδόμυχη πεποίθηση, της παρότρυνσης, της επιχειρηματολογίας. Προστάτης των πολιτικών, ρητόρων και δικηγορών

Πείσματα

Από το αρχαίο ουσιαστικό **πείσμα, -ατος, τό** (από το αρχ ελληνικό ρήμα **πείθω**), σχοινί πλοίου, σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλο· γενικά, σχοινί, σε Όμηρο. Οδ. (κυρίως, αυτό που εξωθεί σε υπακοή, που κρατά ακίνητο κάτι, άρα κάποιον κολλημένο τις απόψεις του, ο πεισματάρης).

Προκατάληψη

1. **Δογματική** αρνητική γνώμη, διάθεση για κάποιον ή για κάτι, η οποία διαμορφώνεται εκ των προτέρων: *Πρέπει να κρίνεις χωρίς προκατάληψη.*
2. Αρνητική προδιάθεση, στάση απέναντι σε πρόσωπα ή σε ομάδες, η οποία βασίζεται σε στερεότυπες πεποιθήσεις και όχι σε πραγματικά χαρακτηριστικά: *Άρχει προκατάληψη κατά των δημοσίων υπαλλήλων / κατά των φεμινιστικών οργανώσεων.*

Πρόληψη

Μια από τις σημασίες της λέξης είναι: πίστη, αντίληψη που με ανορθολογικό τρόπο αποδίδει σε τυχαία γεγονότα, πράξεις ή σε αντικείμενα υπερφυσικές ιδιότητες ή που ανακαλύπτει σχέσεις που δήθεν επηρεάζουν (προς το καλύτερο ή το χειρότερο) την πορεία και την τύχη της ζωής του ανθρώπου (πρβ. *δεισιδαιμονία*): *Είναι γνωστή η πρόληψη ότι ο αριθμός 13 είναι γρουσούζικος. Οι προλήψεις και οι δεισιδαιμονίες πρέπει να καταπολεμούνται.*

- Άμα δεις λαγόν εμπρός σου, τρεις φορές καν' το σταυρό σου.
- Τετάρτη και Παρασκευή τα νύχια σου μην κόψεις, την Κυριακή να μη λουσθείς, αν θέλεις να προκόψεις.
- Ούτε το διάβολο να δεις, ούτε το σταυρό σου να κάνεις.
- Χτύπα ξύλο
- Κουνήσου από τη θέση σου.

Πρόσωπο

Εκτός από το πρόσθιο μέρος της κεφαλής, τη φάτσα, το μούτρο, την πρόσοψη, η λέξη «πρόσωπο» σημαίνει και την πιστοληπτική ικανότητα κάποιου. Λέμε την φράση **«έχετε πρόσωπο»**, δικαιούσθε να αγοράζετε επί πιστώσει.

Σύμβολο της πίστεως

Σύντομο κείμενο που αποτελείται από δώδεκα άρθρα και στο οποίο διατυπώνονται τα βασικά δόγματα της χριστιανικής θρησκείας: το Πιστεύω.

---

⁶ Πβλ. Ορκο Αθηναίων Εφηβών «και τοις θεσμοις τοις ιδρυμένοις πεισσομαι»

Λέγεται «πιστεύω» επειδή αρχίζει έτσι. Το ξέρουν οι περισσότεροι ιδία οι νονοί, πρωτοστατούντος του Κων. Μητσοτάκη που λέγεται ότι έχει βαφτίσει τουλάχιστον 3.000 παιδιά.

Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας υποχρεούται να το απαγγείλει την Κυριακή της Ορθοδοξίας. (πάντρεμα εκκλησίας και κράτους, το ασθενές φύλο δεν είναι η εκκλησία). Μέχρι σήμερα ουδείς αρχηγός του Ελληνικού κράτους δεν είχε το θάρρος να αρνηθεί την απαγγελία ούτε καν προφασιζόμενος φαρυγγίτιδα.

Η λέξη σύμβολο σημαίνει αντικείμενο, έμψυχο ον ή αισθητό σημείο, που λόγω της μορφής ή της φύσης του συνδέεται συνειρμικά με μια αφηρημένη συνήθως έννοια, π.χ. ιδέα, ιδιότητα, κατάσταση κτλ., και με το οποίο παριστάνουμε αυτή την έννοια: *Η σημαία είναι το σύμβολο της πατρίδας. Ο σταυρός είναι το ιερό σύμβολο του χριστιανισμού. Το περιστέρι είναι το σύμβολο της ειρήνης. Το πράσινο χρώμα είναι το σύμβολο της ελπίδας. Εθνικά / θρησκευτικά / μαγικά σύμβολα.* || πρόσωπο που ενσαρκώνει μια ιδέα: *Το όνομα του Ιούδα είναι το σύμβολο της προδοσίας. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης είναι το σύμβολο της ορθοδοξίας. Η Μονρόε ήταν το σύμβολο του σεξ.*

Κατόπιν τούτου συμπεραίνουμε πως μάλλον θα έπρεπε να λέγεται η «Διακήρυξη των λατρευτικών υποχρεώσεων του ορθοδόξου χριστιανού» και όχι το σύμβολο της πίστεως.

Αν διαβάσετε το πιστεύω θα δείτε πως η διατρανούμενη βασική αξία του χριστιανισμού: η αγάπη προς τον πλησίον και τον θεό, απουσιάζει παντελώς από το όλο κείμενο.

Το κείμενο αποτέλεσε την διαφωνία ορθόδοξων και καθολικών για το υπό ποιου εκπορεύεται το περιστέρι, το γνωστό filioque. Βεβαία ο καυγάς ήταν για το πάπλωμα. Βλ. ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, «[Ιστορία του σχίσματος της Λατινικής Εκκλησίας από της Ορθοδόξου Ελληνικής](#)».

Τράπεζα

Πιστωτικό ίδρυμα που μεταξύ άλλων δανείζει χρήματα σε όσους αποδεδειγμένα δεν τα χρειάζονται. Οι δανειζόμενοι πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις για να είναι αξιόχρεοι, να έχουν πιστοληπτική ικανότητα. Οι πρώτοι τραπεζίτες ήταν άμεσα συσχετισμένοι με την θρησκεία. Ήταν μόνον αργυραμοιβοί, κολλυβιστές. Ήστηναν τους πάγκους ή τραπέζια (από εκεί το bank, banc, banco) έξω από τους ναούς και έβαζαν επάνω τα κέρματα. Ο Ιησούς τα έβαλε μαζί τους :

*καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τὰ τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν **κολλυβιστῶν** ἐξέχεεν τὸ κέρμα καὶ τὰς **τραπέζας** ἀνέτρεπεν, **16** καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν, ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν, μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου οἶκον ἐμπορίου.*

ΙΩΑΝΝ 2:15-16

Μάλλον επρόκειτο για στάση γιατί δεν μπορεί ένας και μόνο άνθρωπος να κάνει τόσες ζημίες και οι εβραίοι έμποροι να τον κοιτάζουν σαν χάνοι. η στάση είχε σαν στόχο να μαζευτούν χρήματα για τους αντάρτες-ληστές και είχε σαν συνέπεια την επ'αυτόφωρο σύλληψη δυο τουλάχιστον κακούργων και του Ιησού, κακούργου και αυτού, αργότερα.

77 ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν στασιαστῶν δεδεμένος οἵτινες ἐν τῇ **στάσει** φόνον πεποιήκεισαν. [Μτ 27:16](#), [Λκ 23:19](#), [Ιω 18:40](#)

Αν είστε για τα πανηγύρια, θα γνωρίζετε ότι ο «οίκος εμπορίου» είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με όλες τις σχετικές θρησκευτικές εκδηλώσεις. Το εμπόρευμα δεν χαρακτηρίζεται και από εξαιρετική ποιότητα. Ο λαός ονομάζει τέτοια εμπορεύματα «πανηγυριώτικα».

Οι υπότες του Ναού ή Ναιτες υπήρξαν οι εφευρέτες της επιταγής για να αποτρέψουν τις ληστείες των ταξιδιωτών.

Έκτοτε τράπεζα και θρησκεία ταυτίστηκαν στην περιβόητη ανώνυμη εταιρεία «Banco di Santo Spirito» ή «ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΑΕ», οίκος ιδρυθείς το 1605. Συγχωνεύτηκε μόλις το 1989 με την banco di Roma.

Φανατικός

1520s, "insane person," from Latin fanaticus "mad, enthusiastic, inspired by a god," also "furious, mad," originally, "pertaining to a temple," from fanum "temple, shrine, consecrated place," related to festus "festive" (see [feast](#) (n.)). Meaning "zealous person, person affected by enthusiasm" is from 1640s. As an adjective, in English, 1530s, "furious;" meaning "characterized by excessive enthusiasm," especially in religion (of Nonconformists), is from 1640s.

"τρελό πρόσωπο," από τη Λατινική fanaticus "τρελός, ενθουσιώδης, εμπνευσμένος από τον Θεό," και "έξω φρενών, τρελός, παλαβος, ολωλως) κυριολεκτικά όμως «αυτός που αφορά σε ένα ναό» από λατινικό Fanum «ναός, ιερό, αφιερωμένος χώρος» συγγενές με το Festus "εορταστικός" (βλέπε γιορτή (ιδ.)). Σημασία «ζήλωτής, πρόσωπο επηρεάζεται από τον ενθουσιασμό». Ως επίθετο, fanatic στα αγγλικά, απ' το 1530, σημαίνει «έξω φρενών» ή «αυτός που χαρακτηρίζεται από υπερβολικό ενθουσιασμό», «ιδιαίτερα οι διαφωνούντες για θρησκευτικές πεποιθήσεις. Φαν (από το Αγγλικό fan<fanatic) είναι ο οπαδός, «ο στόκος», ο ακολουθός φυσικά με εμμονή. Βλ. και φρ [Κολλημένος με τη μπάλα](#).

Οι φανατικοί βγάζουν χαρακτηριστικά σλόγκαν

- Ψωμί κι ελιά και Κώτσο βασιλιά
- ΑΕΚ και ξερό ψωμί
- Τα μυαλά στα κάγκελα.

Φόβος

Ο φόβος είναι ο πατέρας της θρησκείας και η άγνοια η μητέρα της.

ΓΝΩΜΙΚΑ ΡΗΣΕΙΣ

Μία εκκλησία με αλεξικέραυνο στη στέγη, δηλώνει έλλειψη πίστης.

Doug McLeod, 1946-, Αμερικανός μπλουζίστας

Το γέλιο σκοτώνει το φόβο και χωρίς φόβο δεν υπάρχει πίστη. Χωρίς το φόβο του διαβόλου, δεν υπάρχει ανάγκη του Θεού.

Sean Connery, 1930-, Σκωτσέζος ηθοποιός

ΦΡΑΣΕΙΣ

Γαμώ την πίστη σου

Είμαστε 23.000 και είναι μόνος του | Θα του γαμήσουμε την πίστη!

ΠΗΓΗ

Τέτοιας λογής ύβρεις δεν στρέφονται κατά του Θεού, του σταυρού, της παναγίας, αλλά κατατείνουν να καθυβρίσουν την θρησκευτική πιστή του βραζόμενου όπως δηλώνει και το κτητικό «σου».

Το ρήμα της φράσης παραλείπεται σκόπιμα στον τίτλο της παρούσας δημοσίευσης διότι και ευκόλως εννοείται και δεν συνάδει με την ευπρέπεια.

Για του Χριστού την πίστη την αγία

Το σλόγκαν των σταυροφοριών. Οι σφαγές που έγιναν με βάση αυτή την φτηνή αιτιολογία αφορούν θηριωδίες και εγκλήματα που έγιναν εν ονόματι του Θεού της αγάπης!

Περισσότερα στο 8 τόμο έργο του KARLHEINZ DESCHNER «Η ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ»

Εχόμενος στερρῶς

Αυτός που κρατιέται γερά, στη λόγια φράση «ευχόμενος στερρως των πατριών». Τα επίθετα στερεός, σταθερός, ακλόνητος, συνεπής κλπ προσδιορίζουν τις πεποιθήσεις. Αυτός που μεταβάλλει θρησκευτικές πεποιθήσεις, λέμε ότι αλλαξοπίστησε, ο μπουρμάς, ο προσήλυτος⁷, ο στριμμένος, αυτός που «τα στριβεί».

Το αρχαίο ρήμα **στρεψοδικέω** από το ρήμα στρέφω και δίκη σημαίνει διαστρέφω το ορθό, το αληθές, το δίκαιο, μεταχειρίζομαι σοφιστικά τεχνάσματα, σε Αριστοφάνη. Πβλ. Αριστοφάνους «ΝΕΦΕΛΕΣ» όπου ο **Στρεψιάδης**, ένας γέρος Αθηναίος χωριάτης, παντρεμένος με μία αριστοκράτισσα Αθηναία, απέκτησε ένα γιο, τον Φειδιππίδη, που καταχρέωσε τον πατέρα του με τις σπατάλες του. Στριμωγμένος ο Στρεψιάδης από τους δανειστές του παίρνει την απόφαση να στείλει το γιο του στο Φροντιστήριο του Σωκράτη για να μάθει τον άδικο και τον δίκαιο λόγο, ώστε να μπορεί να δικαιώνεται στις δίκες και να γλιτώσει από τα διάφορα δανεικά και τους δανειστές.

Η πίστις σου σέσωκέ σε

Αναφέρεται σε γνωστό εδαφίο του 9;22 του «Κατά Ματθαίον»:

ὁ δὲ Ἰησοῦς στραφεῖς καὶ ἰδὼν αὐτὴν εἶπεν, θάρσει, θύγατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὄρας ἐκείνης.

⁷ **προσήλυτος -η -ο** (συνήθως ως ουσιαστικό) ο *προσήλυτος*, αυτός που άλλαξε θρήσκευμα, δόγμα, που προσχώρησε σε άλλη θρησκεία. || (κατ επέκταση με ειρωνεία) αυτός που άλλαξε (ιδεολογικό, πολιτικό κτλ.) φρόνημα. Ετυμολογία: από το **ἤλυθον**, αόριστος. β' του *ἔρχομαι*. Λόγια λέξη από το ελληνιστικό. προσήλυτος ἔθνικός που έγινε Ιουδαίος ή Χριστιανός. κυριολεκτικά σήμαινε «αυτός που ηρθε προς εμάς».

Ανάλογα στο κατά Μάρκον 5:34, και κατά Λουκάν 8:48

Από εδώ βγήκε και απόφθεγμα ο Χριστός σώζει.

Η πίστη έχει μονάδα βάρους. Βλ. κατά Ματθαίον 17:20

δὲ λέγει αὐτοῖς, διὰ τὴν ὀλιγοπιστίαν ὑμῶν: ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ, μετάβα ἔνθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται: καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσῃ ὑμῖν. [Μτ 21:21](#), [Λκ 17:6](#)

και την πρακτικότερη ρηση

«όταν δεν παει το βουνο στον Μωάμεθ, παει ο Μωάμεθ στο βουνο».

Καλή τη πίστει

Νομικός Όρος που σημαίνει **Με καλή πίστη, καλόπιστα**. Τελεί εν καλή πιστει αυτός που δικαιολογημένα πιστεύει ότι έχει το δίκαιο με το μέρος του. Αντίθετο: κακή πίστη, δόλος.

Κολλημένος με τη μπάλα

Προσηλωμένος στο ποδόσφαιρο. Τα πείσματα (δεσμά), οι ήλοι (καρφιά), το πάκτον, κλπ δημιουργούν ακινησία, επιμονή και εμμονή, πείσμα. Όπως και η πίστη δημιουργούν [φανατικούς](#).

Μα την πίστη μου

Τέτοιες επικλήσεις ιερών και όσιων προηγείται κάποιας φράσης που δηλώνει ενεργεία, για να την δώσουν έμφαση, την βεβαιότητα ότι θα συμβεί. «Ορκίζομαι στην πιστή μου ότι θα ...», ανάλογες μα τον θεό, μα την παναγία, δεν στο δίνω μα τον Άγιο Κωνσταντίνο.

Οι αρχαίοι έλληνες έλεγαν «νη Δία», «μα τον Δια».

Οι νεώτεροι : «Αμέτι Μωχαμέτη» από το αντίστοιχο των μωαμεθανών .

Μου άλλαξαν την πίστη

Από τα βασανιστήρια του μεσαιώνα που αποσκοπούσαν στον εκχριστιανισμό κάθε αλλοθρήσκου.

Γνωστότατη η πρόταση προς τον Αθανάσιο Διάκο, υπό την απειλήν ανασκολοπισμού:

Γίνεσαι Τούρκος Διάκε μου

Την πίστη σου να αλλάξεις; ⁸

Μου βγάλανε το λάδι (του χρίσματος). Το «βγάζω »πήρε από εδώ την έννοια «με εξαναγκάζουν να αποχωριστώ ...»

Μου βγήκε η πίστη. Φυσικά δεν βγαίνει από μονή της βλ. επομένη

Μου γαλανέ την πίστη.

Μου άλλαξαν την Παναγία/τον αδόξαστο.

Σημ πολλές από τέτοιες φράσεις έχουν και ως συμπλήρωμα την φράση «στο ξύλο» πχ. μου άλλαξαν την πίστη στο ξύλο. Δηλαδή «πάνω στο ξύλο», στη σανίδα, στον πάγκο των βασανιστηρίων. Δεν έχει δηλαδή το ξύλο την έννοια του δαρμού, της μαστίγωσης. Τότε θα έπρεπε να έλεγαν «με το ξύλο».

Πιστεύω επειδή είναι παράλογο

Αποδίδεται στον Τερτυλλιανό

Crucifixus est Dei Filius, non pudet, quia pudendum est;

et mortuus est Dei Filius, prorsus credibile est, quia ineptum est;

⁸ Παρατηρηστε την συγχυση των εννοιων της υπηκοοτητας και του θρησκευματος.

et sepultus resurrexit, certum est, quia impossibile.

De Carne Christi 5:4

Αυτό το λογικό αλαλούμ σημαίνει

«Ο Υιός του Θεού σταυρώθηκε: δεν υπάρχει όνειδος, γιατί είναι όνειδος. Και ο Υιός του Θεού πέθανε: είναι πιστευτό, γιατί είναι παράλογο. Και, θάφτηκε, αναστήθηκε και πάλι: είναι βέβαιο, γιατί είναι αδύνατο».

Όσοι πιστοί προσέλθετε

Λέγεται συνήθως αντί του «κοπιάστε, Έλατε να φάμε, καθίστε στο τραπέζι»

Παρερμηνεία από την Λειτουργία: ο Διάκονος εκφωνεί

«Όσοι κατηχούμενοι, **προέλθετε**· οί κατηχούμενοι, προέλθετε⁹- όσοι κατηχούμενοι, προέλθετε. Μη τις των κατηχουμένων» και αρχίζει η λειτουργία των πιστών, τότε αρχίζει ο Διάκονος «Όσοι πιστοί, έτι και έτι έν ειρήνη τού Κυρίου δεηθώμεν»

Εδώ «πιστοί » είναι οι βαπτισμένοι χριστιανοί, αντίθετο «κατηχούμενοι».

Ου με πείσεις καν με πείσεις

Ακόμα και αν με πείσεις εγώ δεν πρόκειται να πεισθώ. Η συμπεριφορά αυτή καλείται πείσμα, έμμονη, ξεροκεφαλιά. Ίδιον του φανατικού.

Στην πίστη σου

Η φράση προάγεται μιας φράσης που δηλώνει ενεργεία και έχει το νόημα *σε εξορκίζω εν ονόματι της θρησκευτικής πίστεώς σου, ανάλογο: στο θεό που πιστεύεις.*

Πβλ. Το τραγούδι «Κωνσταντινιά»

Κωνσταντινιά **στην πίστη σου,**
πάρε και μένα σπίτι σου

⁹ Οι κατηχουμενοι να φυγετε! Πβλ. Εκας οι βεβηλοι ή θυραζε κάρες.

Υπέρ πίστεως και πατρίδος

Από τις δεήσεις της Λειτουργίας υπέρ των ανωνισαμένων υπέρ πίστεως και πατρίδος πατέρων αι αδελφών ημών κλπ κλπ. Ανάλογον υπέρ βωμών και εστιών. Pro aris et focus.

Σήμερα λέμε για κάτι ότι «**πήγε υπέρ πίστεως**» εννοώντας χάθηκε οριστικά, δεν θα το ξαναδούμε.

Ανάλογο **υπέρ της Βασιλικής αεροπορίας** λόγω του εράνου που διεξήγε ο Μεταξάς, τα λεφτά φαγώθηκαν και ο πόλεμος μας βρήκε αεροπορικώς ξεβράκωτους.

Κάτι ανάλογες αρπαχτές έκανε και ο συνταγματάρχης Λαδάς ο κύριος «καθαρά χέρια» με το προϊόν του εράνου για το «**Τάμα του Έθνους**». Τα λεφτά έγιναν της αναλήψεως!

Κι αν σας ενδιαφέρει να μάθετε πώς συγκέντρωσε ο Λαδάς τα πρώτα χρήματα για το περίφημο τάμα, πρέπει να μάθετε κάτι για τις 300 πουτάνες, όσες ακριβώς και οι τριακόσιοι του Λεωνίδα, τα ονόματα των οποίων βρέθηκαν σε λίστα που είχε μία ευπρεπής «μαντάμ». Τηλεφωνούσε ο Λαδάς στον καθένα απ' τις χιλιάδες ευπρεπείς πελάτες των τριακοσίων, και έλεγε: ή πληρώνεις τόσα για το τάμα ή δεν σου συγχωρείται το αμάρτημα. Κι εκείνος μεταβίβαζε τα πουτανιάτικα στο τάμα.²³⁷⁸

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΑ ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Credo

fīdo,

fisus sum, fidēre, int., se lier, se confier, avoir confiance [en, dans], compter sur : [avec dat.] pestilentiae fidens Liv. 8, 22, 7, comptant sur l'épidémie; puer bene sibi fidens Cic. Att. 6, 6, 4, enfant présomptueux; [avec abl.] prudentia fidens Cic. Off. 1, 81, comptant sur sa sagesse, cf. Nep. Lys. 3, 5 — croire avec confiance que [avec prop. inf.] : Cic. Ac. 2, 43; Liv. 5, 26, 5; Hor. Ep. 1, 19, 44; [avec inf.] se flatter de : Luc. 4, 615.

Ομόριζα και παράγωγα: fisus, , , fidelis, fidelitas

ex bona fide, ex fide bona Cic. Top. 66; Off. 3, 61; 3, 70, etc., en toute bonne foi, consciencieusement; optima fide Cic. Amer. 144, avec une parfaite bonne foi; fides mala Cic. Nat. 3, 74, mauvaise foi ; [dans dialogue] die bona fide Pl. Aul. 772, dis-moi, en conscience, sincèrement, cf. Pl. Capt. 890; Truc. 586

αποφθεγμα

βλ. απόφθεγμα *fide sed cui vide* που σημαίνει **να πιστεύεις αλλά να βλέπεις ποιόν πιστεύεις**. Ίσως θα έπρεπε να είναι μια αφίσα έξω από κάθε εκλογικό τμήμα.

Αυτό το **Fido** έδωσε το όνομα σε χιλιάδες πιστούς φίλους του ανθρώπου: τους σκύλους. Πβλ. Φρ **τον ακαλουθάει σαν πιστό σκυλί**, και την νεότερη «κομματόσκυλο» για τον πιστό οπαδό κάποιου άλλου κόμματος.

Σύνθετα λατινογενή

fidecommissarius

affidavit : ένορκη κατάθεση, πιστοποίηση.

ΑΓΓΛΙΚΑ

BELIEVE ρήμα πιστεύω

faith: πίστη

credit: πίστωση, πίστη, έπαινος, υπόληψη, πεποίθηση, τιμή

loyalty: πίστη, αφοσίωση, νομιμοφροσύνη

allegiance: υποταγή, πίστη, υπηκοότητα

belief: πίστη, δόγμα, δοξασία, θρησκευτική πίστη

credence: πίστη

fidelity: πιστωτής πβλ. High fidelity δίσκοι μουσικής υψηλής πιστότητας.

credo: πίστη

creed: θρήσκευμα, δόγμα, το πιστεύω, πίστη

conviction: πεποίθηση, καταδίκη, πίστη, φρόνημα

trustfulness : εμπιστοσύνη, πίστη

trust: εμπιστοσύνη, παρακαταθήκη, πίστη, καταπίστευμα, πίστωση, εμπο-
ρικός συνεταιρισμός

ΓΑΛΛΙΚΑ

Foi πίστη
Confiance εμπιστοσύνη
Religion θρησκεία

ΙΣΠΑΝΙΚΑ

Creencia: πίστη < Λατινικό Credo
Fé: πίστη απ όπου το [Auto-da-fé](#) το ορθόν acto da fé: πράξη πίστης.

Επίμετρο

ΓΝΩΜΙΚΑ

Not only is there no God, but try getting a plumber on week-ends.

-- Woody Allen, "My Philosophy," *The New Yorker* (December 27, 1969), *Getting Even* "My Philosophy" (1971)

To YOU I'm an atheist; to God, I'm the Loyal Opposition.'

-- Woody Allen (attributed: source unknown)

Religion is the fashionable substitute for belief.

-- Oscar Wilde, *The Picture of Dorian Gray* (1891)

There is no such thing as an omen. Destiny does not send us heralds. She is too wise or too cruel for that.

-- Oscar Wilde: Lord Henry, in *The Picture of Dorian Gray*, ch. 17 (1891)

A thing is not necessarily true because a man dies for it.

-- Oscar Wilde, from Laird Wilcox and John George, eds., *Be Reasonable: Selected Quotations for Inquiring Minds*

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

2377

Συγγραφέας: PETER BOGHOSSIAN

Τίτλος: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΑΘΕΙΑΣ

Εκδότης: ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Έτος: 2014

228

ΙΕΡΕΣ ΒΛΑΚΕΙΕΣ:ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΝΑΚΗΣ : ΕΜΠΕΙΡΙΑ : 2010

324

Τίτλος: ΒΥΖΑΝΤΙΟ -ΤΑ ΕΡΩΤΙΚΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΤΙΜΩΡΙΕΣ ΤΟΥΣ

Συγγραφέας: ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΟΥΡΑΣ

Εκδότης:ΠΕΡΙΠΛΟΥΣ

Έτος:2003

2059

Τίτλος: ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΕΣ

Συγγραφέας: ΝΙΚΟΣ ΤΣΙΦΟΡΟΣ

Εκδότης:ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

Έτος:1964

2087

Τίτλος: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΦΡΑΣΕΙΣ
Συγγραφέας: ΧΡΙΣΤΟΣ ΠΑΝΤΟΣ
Εκδότης: ΤΟ ΒΗΜΑ
Έτος: 2013

2123

Συγγραφέας: RICHARD DAWKINS
Τίτλος: Η ΠΕΡΙ ΘΕΟΥ ΑΥΤΑΠΑΤΗ
Εκδότης: ΚΑΤΟΠΤΡΟ
Έτος: 2006

2150

Συγγραφέας: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ
Τίτλος: ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ - ΚΡΙΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΚΟΤΗΤΟΣ
Εκδότης: ΗΛΕΚΤΡΟΝ
Έτος: 2012

61

Συγγραφέας: ΤΕΜΠΛΕ
Τίτλος: ΜΥΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ
Εκδότης: ΑΡΧΕΤΥΠΟ
Έτος: 2007

2284

Συγγραφέας: ΝΤΙΕΓΚΟ ΦΑΜΠΡΙ
Τίτλος: Η ΔΙΚΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
Εκδότης: ΔΩΔΩΝΗ
Έτος: 1977

2106

Συγγραφέας: ROBERT AMBELAIN
Τίτλος: Ο ΓΟΛΓΟΘΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΒΑΡΕΙΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΟΥ
Εκδότης: ΔΙΒΡΗΣ - ΑΘΗΝΑ
Έτος: 1972

143

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ: ΑΓΝ : ΑΠΟΣΤ. ΔΙΑΚΟΝΙΑ :
2008

2379

Συγγραφέας: ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΝΑΚΗΣ
Τίτλος: Η ΑΓΡΙΑ ΓΡΑΦΗ
Εκδότης: ΚΨΜ
Έτος: 2014

231

Συγγραφέας: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΕΤΤΟΣ

Τίτλος: Ο ΑΝΘΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΣΤΑ ΠΑΤΕΡΙΚΑ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Εκδότης:ΕΥΑΝΔΡΟΣ

42

Συγγραφέας: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

Τίτλος: Η ΛΕΗΛΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΡΧΕΤΥΠΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟ

Εκδότης:ΕΥΑΝΔΡΟΣ

Έτος:2007

1034

Συγγραφέας: ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΠΑΡΙΣΣΟΣ

Τίτλος: Η ΟΥΤΟΠΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΑ

Εκδότης:ΕΥΑΝΔΡΟΣ

Έτος:~2008

2376

Συγγραφέας: ΓΙΩΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Τίτλος: ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ

Εκδότης: ΕΞΑΡΧΕΙΑ

Έτος:2014

2378

Τίτλος: ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΩΜΙΚΟΤΡΑΓΙΚΗ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ 1830-1974

Εκδότης: ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

Έτος:2010

Θέση:93

Συγγραφέας: ΒΑΣΙΛΗΣ ΡΑΦΑΗΛΙΔΗΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

[Φανατικός](#)

[Fornication and Adultery](#) Αγγλ.

[Punishment For Adultery In Islam](#)